

TEMA XIV: INTERVALOS DE CONFIANZA

Intervalo de Confianza

A estimación puntual dun parámetro, desenrolada no tema anterior, permíte-nos calcular un valor para ese parámetro, pero non precisa o grau de certeza de dita estimación. Agora imos ver como se fai para calcular un intervalo tal que, escollendo unha probabilidade prefixada, o verdadeiro valor do parámetro se atope nese intervalo.

Intervalo de Confianza para o Parámetro θ con Nivel de Confianza $1-\alpha$

é o intervalo $[\theta_1, \theta_2]$ tal que os valores θ_1, θ_2 (que dependen da mostra) se calculan de maneira que, se construímos moitos intervalos —cada un deles a partir dunha mostra diferente— o $(1-\alpha)\cdot 100\%$ deles conterá o verdadeiro valor do parámetro θ .

Ex.

$\alpha=0.10 \Rightarrow$ se obtemos 100 intervalos, cada un dunha mostra distinta, 90 deles conterán o valor verdadeiro do parámetro θ .

Fixado α , para achar θ_1, θ_2 necesita-se un estatístico pivote $\omega=g(\theta, \vec{x})$, variábel aleatória función do parámetro e da mostra cuia distribución é coñecida. O estadístico pivote é v.a. continua e monótona respecto a θ .

É posíbel achar $a, b/P(a \leq g(\theta, \vec{x}) \leq b) = 1-\alpha$ por ser continua e monótona $P(g^{-1}(a, \vec{x}) \leq \theta \leq g^{-1}(b, \vec{x})) = 1-\alpha$ e chamando $\theta_1 = g^{-1}(a, \vec{x}), \theta_2 = g^{-1}(b, \vec{x})$ obtén-se o intervalo de confianza $[\theta_1, \theta_2]/P(\theta_1 \leq \theta \leq \theta_2) = 1-\alpha$

Problemas:

1º) Como achar $\omega=g(\theta, \vec{x})$? Para $n \rightarrow \infty$: $\omega = \frac{\theta - \theta_{mv}}{\sigma(\theta_{mv})} \in N(0,1)$

2º) Como son a e b ? Tales que o intervalo téñ lonxitude mínima sexa simétrica ou asimétrica tomamos intervalo centrado ($\alpha/2$ a cada lado)

3º) Como eleixir α ? Arbitrariamente, segundo a precisión desexada.

(I) Intervalo de Confianza para a Média μ dunha Povoación Normal*

...coñecendo a varianza povoacional: $x \in N(\mu, \sigma), \sigma$ coñecido

$$\theta = \mu; \hat{\theta} = \bar{x}; \bar{x} \in N(\mu, \sigma/\sqrt{n}); \omega = \frac{\bar{x} - \mu}{\sigma/\sqrt{n}} \in N(0,1)$$

$$P(-z_{\alpha/2} \leq \omega \leq z_{\alpha/2}) = 1-\alpha \text{ onde } z_{\alpha/2}/P(z > z_{\alpha/2}) = \alpha/2; z \in N(0,1)$$

$$\boxed{\bar{x} - \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} \leq \mu \leq \bar{x} + \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2}}$$

...descoñecendo a varianza povoacional: $x \in N(\mu, \sigma), \sigma$ descoñecido

$$\theta = \mu; \hat{\theta} = \bar{x}; \bar{x} \in N(\mu, \hat{\sigma}/\sqrt{n}); \omega = \frac{\bar{x} - \mu}{\hat{\sigma}/\sqrt{n}} \in t_{n-1}$$

$$P(-t_{\alpha/2} \leq \omega \leq t_{\alpha/2}) = 1-\alpha \text{ onde } t_{\alpha/2}/P(t > t_{\alpha/2}) = \alpha/2; t \in t_{n-1}$$

$$\boxed{\bar{x} - \hat{s}_{n-1}/\sqrt{n} \cdot t_{\alpha/2} \leq \mu \leq \bar{x} + \hat{s}_{n-1}/\sqrt{n} \cdot t_{\alpha/2} \quad [^{\wedge}s_{n-1} = \sigma_{n-1} \text{ na calculadora}]}$$

nota: $n \geq 30 \Rightarrow \omega \in N(0,1)$ substitúe-se σ por s

*se a povoación non é normal, o I.C. é aproximado e non exacto como até este punto.

(II) Intervalo de Confianza para a Desviación Típica

(1)...coñecendo a médua μ

$$\left| \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \mu)^2}{\sqrt{X_{n, 1-\alpha/2}^2}} \right|, \left| \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \mu)^2}{\sqrt{X_{n, \alpha/2}^2}} \right|$$

(2)...descoñecendo a médua μ

$$\left| \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{\sqrt{X_{n-1, 1-\alpha/2}^2}} \right|, \left| \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{\sqrt{X_{n-1, \alpha/2}^2}} \right|$$

(III) Intervalo de Confianza para a Diferéncia de Médias dunha Povoación Normal

(1)...varianzas iguais

$$x_1 \rightarrow (x_1^1, x_2^1, \dots, x_n^1) \in N(\mu_1, \sigma)$$

$$x_2 \rightarrow (x_1^2, x_2^2, \dots, x_m^2) \in N(\mu_2, \sigma)$$

(1A)...e coñecendo σ

$$\bar{x}_1 \in N(\mu_1, \sigma/\sqrt{n})$$

$$\bar{x}_2 \in N(\mu_2, \sigma/\sqrt{m})$$

$$\Rightarrow \bar{x}_1 - \bar{x}_2 \in N(\mu_1 - \mu_2, \sqrt{(\sigma^2/n + \sigma^2/m)})$$

$$\omega = \frac{(\mu_1 - \mu_2)(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}{\sqrt{(\sigma^2/n + \sigma^2/m)}} \in N(0, 1)$$

(1B)...e descoñecendo σ

estíma-se a partir das cuasivarianzas mostrais:

$$* \wedge s_T^2 = \frac{(n-1) \cdot \wedge s_1^2 + (m-1) \cdot \wedge s_2^2}{n-1+m-1}$$

$$\omega = \frac{(\mu_1 - \mu_2)(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}{\sqrt{(\wedge s_T^2/n + \wedge s_T^2/m)}} \in t_{n+m-2}$$

(continua)

(cont.) (II) Intervalo de Confianza para a Diferencia de Médias dunha Povoación Normal

(2)...varianzas distintas

$$x_1 \rightarrow (x_1^1, x_2^1, \dots, x_n^1) \in N(\mu_1, \sigma_1)$$

$$x_2 \rightarrow (x_1^2, x_2^2, \dots, x_m^2) \in N(\mu_2, \sigma_2)$$

(2A)...e coñecendo S_1, S_2

$$\bar{x}_1 \in N(\mu_1, \sigma_1/\sqrt{n})$$

$$\bar{x}_2 \in N(\mu_2, \sigma_2/\sqrt{m})$$

$$\Rightarrow \bar{x}_1 - \bar{x}_2 \in N(\mu_1 - \mu_2, \sqrt{(\sigma_1^2/n + \sigma_2^2/m)})$$

$$\omega = \frac{(\mu_1 - \mu_2) - (\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}{\sqrt{(\sigma_1^2/n + \sigma_2^2/m)}} \in N(0,1)$$

$$\sqrt{(\sigma_1^2/n + \sigma_2^2/m)}$$

$$(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) \pm z_{\alpha/2} \sqrt{(\sigma_1^2/n + \sigma_2^2/m)}$$

(2B)...e descoñecendo S_1, S_2

▪ supoñendo que son iguais

$$(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) \pm t_{\alpha/2}^{n+m-2} \sqrt{[(n-1)s_{n-1}^2 + (m-1)s_{m-1}^2] / (n+m-2)}$$

▪ con tamaños mostrais grandes ($n, m \geq 30$)

$$\omega = \frac{(\mu_1 - \mu_2) - (\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}{\sqrt{(s_1^2/n + s_2^2/m)}} \in N(0,1)$$

$$(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) \pm z_{\alpha/2} \sqrt{(s_{n-1}^2/n + s_{m-1}^2/m)}$$

▪ con tamaños mostrais pequenos ($n, m < 30$)

$$\omega = \frac{(\mu_1 - \mu_2) - (\bar{x}_1 - \bar{x}_2)}{\sqrt{(s_1^2/n + s_2^2/m)}} \in t_{n+m-2-\Delta}$$

*se falla hipótese de normalidade $n \rightarrow \infty$ $\omega \approx N(0,1)$ e non exacto como até este punto

$$(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) \pm t_{\alpha/2}^{n+m-2-\Delta} \sqrt{(s_{n-1}^2/n + s_{m-1}^2/m)}$$

sendo Δ o enteiro mais próximo a:

$$[(m-1)s_{n-1}^2/n - (n-1)s_{m-1}^2/m]^2 / [(m-1)(s_{n-1}^2/n)^2 + (n-1)(s_{m-1}^2/m)^2]$$

(3)...con dados apareados

x_i, y_i independentes entre si (x 's con x 's; y 's con y 's)

pero x_k, y_k para un k determinado están relacionados

(medicións distintas do mesmo individuo no que cambiou unha condición)

calcula-se $D_i = x_i - y_i \forall i$, e fai-se a media $D_i = \bar{x}_D$

e despois, como antes: $(\mu_D - \bar{x}_D) / (\sigma/\sqrt{n})$

$\left\{ \begin{array}{l} \in t_{n-1} \text{ se hai que estimar } \sigma \text{ como } \hat{s} \text{ (cuasivarianza)} \\ \in N(0,1) \text{ se nos dan } \sigma \text{ (da povoación)} \end{array} \right.$

(IV) Intervalo de Confianza para a Varianza en Povoacións Normais

$$\omega = \frac{ns^2}{\sigma^2} = \frac{(n-1)s^2}{\sigma^2} \in \chi_{n-1}^2$$

(V) Intervalo de Confianza para a Razón de Varianzas

$$\omega = \frac{\hat{s}_1^2}{\hat{s}_2^2} \in F_{n_1-1, n_2-1}$$

ollos! para $\theta = \sigma_2^2 / \sigma_1^2$
 como $\frac{(n_1-1)\hat{s}_1^2}{\sigma_1^2} \in X^2_{n_1-1}$, $\frac{(n_2-1)\hat{s}_2^2}{\sigma_2^2} \in X^2_{n_2-1}$

entón:
 $\frac{\hat{s}_1^2 / \sigma_1^2}{\hat{s}_2^2 / \sigma_2^2} = \omega \in F_{n_1-1, n_2-1}$

$$F_{n,m}(x) = 1 / [F_{m,n}(1-x)]$$

(VI) Intervalo de Confianza para unha Proporción

$$\left(\hat{p} \pm Z_{\omega/2} \sqrt{[\hat{p}(1-\hat{p})/n]} \right)$$

$$\omega = \frac{f-P}{\sqrt{[f(1-f)/n]}} \approx N(0,1)$$

$f = 1/n \sum_{i=1}^n x_i$ proporción mostral \hat{p} de individuos con unha característica nunha poboación dividida entre os que teñen a característica e os que non.
 $P = \theta$ proporción poboacional

$\sum_{i=1}^n x_i = S_n \in B(n, p) \approx$ (cando $n \rightarrow \infty$)
 $N(np, \sqrt{(npq)}) \Rightarrow f = S_n/n \approx N(np/n, \sqrt{(npq)/n}) = N(p, \sqrt{(pq/n)})$
 e normalizando $[f-p]/[\sqrt{(pq/n)}] \approx N(0,1)$ e estimando $[f-p]/[\sqrt{f(1-f)/n}] \approx$ (por TCL) $N(0,1)$

(VII) Intervalo de Confianza para a Diferencia de Proporcións

$$\omega = \frac{(f_A - f_B) - (P_A - P_B)}{\sqrt{[f_A(1-f_A)/n_A + f_B(1-f_B)/n_B]}} \in N(0,1)$$

$X_1^A, X_2^A, \dots, X_{n_A}^A \Rightarrow f_A = 1/n_A \sum X_i^A$
 $X_1^B, X_2^B, \dots, X_{n_B}^B \Rightarrow f_B = 1/n_B \sum X_i^B$
 aproximando de binomial a normal
 $f_A \approx N(p_A, \sqrt{(p_A q_A / n_A)})$
 $f_B \approx N(p_B, \sqrt{(p_B q_B / n_B)})$
 $\Rightarrow f_A - f_B \approx (p_A - p_B, \sqrt{[p_A q_A / n_A + p_B q_B / n_B]})$
 normalizando e estimando $\Rightarrow \omega$

(VIII) Intervalos Asintóticos

Sexa θ parámetro dunha distribución dunha poboación e θ_{mv} o seu estimador máximo verosímil. Asintoticamente ($n \rightarrow \infty$): $E(\theta_{mv}) \rightarrow \theta$; $Var(\theta_{mv}) \rightarrow 1/[d^2L(\theta_{mv})/d\theta^2]$. Entón un intervalo asintótico pódese obter a partir de:

$$\omega = \frac{\theta - \theta_{mv}}{\sigma(\theta_{mv})} \approx N(0,1)$$

sexa cal sexa a distribución da poboación

▪ **Exercicio [XIV.1]** *Quérese estimar a media m dunha variábel aleatoria normal con varianza 2.5. Tóma-se unha mostra de 100 valores independentes cuxa media é 4.3.*

- a) *Píde-se o intervalo de confianza ao 95%.*
- b) *Cal debería ser o tamaño da mostra para que a lonxitude do intervalo diminua en 0.08 unidades?*

a)

$$\begin{aligned} \sigma^2 &= 2.5 \Rightarrow \sigma = \sqrt{2.5} \\ n &= 100 \\ \bar{x} &= 4.3 \\ 1 - \alpha &= 0.95 \Rightarrow \alpha = 0.05 \Rightarrow \alpha/2 = 0.025 \Rightarrow \\ &\Rightarrow z_{0.025} \text{ é tal que } P(z > z_{0.025}) = 0.025 \\ &\Leftrightarrow z_{0.025} \text{ é tal que } P(z < z_{0.025}) = 0.975 \\ &\Rightarrow z_{0.025} = 1.96 \text{ [táboas distribución normal estándar, p.336]} \\ \bar{x} - \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} &\leq \mu \leq \bar{x} + \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} \\ &\Rightarrow 4.3 - 1.58/10 \cdot 1.96 \leq \mu \leq 4.3 + 1.58/10 \cdot 1.96 \\ &\Rightarrow 3.99 \leq \mu \leq 4.61 \\ &\Rightarrow \mu \in [3.99, 4.61] \end{aligned}$$

b)

$$\begin{aligned} \bar{x} - \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} &\leq \mu \leq \bar{x} + \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} \\ \text{lonxitude do intervalo} &= \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} = \sqrt{[2.5/100]} \cdot 1.96 = 0.3099032 \\ \bar{x} - 0.3099032 &\leq \mu \leq \bar{x} + 0.3099032 \\ &\Rightarrow \bar{x} - 0.3099032 + 0.04 \leq \mu \leq \bar{x} + 0.3099032 - 0.04 \\ &\Rightarrow \bar{x} - (0.3099032 - 0.04) \leq \mu \leq \bar{x} + (0.3099032 - 0.04) \\ &\Rightarrow 0.3099032 - 0.04 = \sigma/\sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} = \sqrt{2.5}/\sqrt{n} \cdot 1.96 \\ &\Rightarrow n = 131.83663 \\ &\Rightarrow n \approx 132 \end{aligned}$$

▪ **Exercicio [XIV.2]** *Nun sondeo sobre as preferencias políticas dun colectivo atopou-se que a terceira parte das 60 persoas escollidas apoian ao partido A. Determinar un intervalo de confianza para a proporción p de persoas que apoian ao partido A a un nivel de confianza do 99%.*

$$x = \text{"nº persoas que apoian ao partido A"} \in B(60, 1/3)$$

$$\omega = \frac{f-p}{\sqrt{[f(1-f)/n]}} \approx N(0,1)$$

$$1-\alpha=0.99 \Leftrightarrow \alpha=0.01 \Leftrightarrow \alpha/2=0.005 \Leftrightarrow P(z > z_{\alpha/2}) = P(z > z_{0.005}) = P(z < z_{0.995}) \\ \Rightarrow z_{\alpha/2} = 2.58$$

$$(\hat{p} \pm z_{\alpha/2} \sqrt{[\hat{p}(1-\hat{p})/n]}) = (1/3 \pm 2.58 \cdot \sqrt{[1/3 \cdot 2/3 \cdot 1/60]}) = [0.1763195, 0.4903471]$$

▪ Exercicio [XIV.3] *Extraiu-se unha mostra de 60 observacións dunha distribución de Poisson, obténdose unha media de 2.1. Construír o correspondente intervalo de confianza ao nivel do 10% para a media poboacional.*

$$n=60 \\ \bar{x}=2.1 = \lambda_{\text{poisson}} = \text{Var}(x) \Rightarrow \bar{x} = \sqrt{2.1} \\ \alpha=0.1 \Rightarrow \alpha/2=0.05 \Rightarrow P(z > z_{0.05}) = P(z < z_{0.95}) \Rightarrow z_{0.95} = 1.65$$

$$\bar{x} - \sigma / \sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} \leq \mu \leq \bar{x} + \sigma / \sqrt{n} \cdot z_{\alpha/2} \\ 2.1 - \sqrt{2.1} / \sqrt{60} \cdot 1.65 \leq \mu \leq 2.1 + \sqrt{2.1} / \sqrt{60} \cdot 1.65 \\ \mu \in [1.7913133, 2.4086867]$$

▪ Exercicio [XIV.4] *O peso de 7 paquetes de arroz son: 9.8, 10.2, 10.4, 9.8, 10.0, 10.2, 9.6. Atopar un intervalo de confianza ao 95% para a media de todos os paquetes.*

$$n=7 \\ 1-\alpha=0.95 \Rightarrow \alpha=0.05 \Rightarrow \alpha/2=0.025 \Rightarrow t_{0.025}^6 = 2.447 \\ \uparrow \text{[táboa p.621, t de Student]}$$

$$\bar{x}=10 \\ \text{non temos a desviación típica poboacional } \sigma \\ \bar{x} - \hat{s}_{n-1} / \sqrt{n} \cdot t_{\alpha/2}^{n-1} \leq \mu \leq \bar{x} + \hat{s}_{n-1} / \sqrt{n} \cdot t_{\alpha/2}^{n-1} \quad [\hat{s}_{n-1} = \sigma_{n-1} \text{ na calculadora}] \\ 10 - 0.2828427 / \sqrt{7} \cdot 2.447 \leq \mu \leq 10 + 0.2828427 / \sqrt{7} \cdot 2.447 \\ \mu \in [9.7384047, 10.261595]$$

Se non queremos cometer un erro superior a 10 gr., o número de paquetes de arroz necesario será aquel que implique unha redución da amplitude do intervalo en 10 gr.

Cando n é moi elevado $t_{\alpha/2}^{n-1}$ aproxima-se pola Normal ($z_{\alpha/2}$) supoñendo ademais que a desviación vai ser similar á cuasivarianza.

$$0.2828 / \sqrt{n} \cdot z_{0.025} = 0.01$$

▪ Exercicio [XIV.5] *Aplicou-se un test a 81 estudantes e obtívo-se unha desviación típica nas puntuacións de 12. Achar un intervalo de confianza do 95% para s .*

$$n=81 \\ s=12 \\ 1-\alpha=0.95 \Rightarrow \alpha=0.05 \Rightarrow \alpha/2=0.025 \Rightarrow \begin{matrix} X_{80,0.975}^2 = 106.6 \\ X_{80,0.025}^2 = 57.2 \end{matrix}$$

$$\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}} \quad \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}}$$

$$\frac{1}{\sqrt{n}} \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} \left(\frac{\sqrt{X_{n-1, 1-\alpha/2}^2}}{\sqrt{X_{n-1, \alpha/2}^2}} \right)$$

$$1/n \cdot \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 = s^2 \Rightarrow \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 = n \cdot s^2 = 81 \cdot 12^2 = 11,664$$

$$(\sqrt{[11,664/106.6]}, \sqrt{[11,664/57.2]}) = (10.460324, 14.279919)$$

▪ Exercicio [XIV.6] Coa fin de comparar o rendemento de dúas máquinas A e B tóman-se dúas mostras, obténdose os seguintes resultados:

máquina A (unid./dia): 20, 24, 23, 22, 22, 20, 23.

máquina B (unid./dia): 19, 22, 20, 18, 20, 22, 20, 20.

Supoñendo que o rendemento de calquera das dúas máquinas segue unha distribución normal, atopar un intervalo de confianza ao 99% para a diferenza de medias.

$$1-\alpha=0.99 \Rightarrow \alpha=0.01 \Rightarrow \alpha/2=0.005$$

$$\bar{x}=22, n=7, \hat{s}_{n-1}^2=2.3333333$$

$$\bar{y}=20.125, m=8, \hat{s}_{m-1}^2=1.8392857$$

$$(\bar{x} - \bar{y}) \pm t_{\alpha/2}^{n+m-2-\Delta} \sqrt{[\hat{s}_{n-1}^2/n + \hat{s}_{m-1}^2/m]}$$

$$\text{sendo } \Delta \text{ o enteiro mais próximo a: } [(m-1)\hat{s}_{n-1}^2/n - (n-1)\hat{s}_{m-1}^2/m]^2 / [(m-1)(\hat{s}_{n-1}^2/n)^2 + (n-1)(\hat{s}_{m-1}^2/m)^2] =$$

$$= [(8-1) \cdot 2.3333333/7 - (7-1) \cdot 1.8392857/8]^2$$

$$/ [(8-1)(1.8392857/7)^2 + (7-1)(1.8392857/8)^2]$$

$$= [2.3333333 - 6 \cdot 1.8392857/8]^2 / [7 \cdot (1.8392857/7)^2 + 6 \cdot (1.8392857/8)^2] =$$

$$= 0.9098661/0.8004353 = 1.1367141$$

$$\Rightarrow \Delta=1$$

$$n+m-2-\Delta=7+8-2-1=12$$

$$t_{\alpha/2}^{n+m-2-\Delta} = t_{0.005}^{12} = 3.055$$

$$(\bar{x} - \bar{y}) \pm t_{\alpha/2}^{n+m-2-\Delta} \sqrt{[\hat{s}_{n-1}^2/n + \hat{s}_{m-1}^2/m]} =$$

$$= (22-20.125) \pm 3.055 \cdot \sqrt{[2.3333333/7 + 1.8392857/8]} = [-0.4177648, 4.1677649]$$

▪ Exercicio [XII.7] Nun experimento binomial obsérvan-se x éxitos en n ensaios independentes. Propóñen-se as dúas seguintes funcións como estimadores do parámetro p : $T_1 = x/n$; $T_2 = (x+1)/(n+2)$.

a) Obter e comparar os erros medios cuadráticos para T_1 e T_2 .

b) Demostrar que T_1 é un estimador consistente de p .

a)

$$x \in B(n, p) \Rightarrow E(x) = np; \text{ Var}(x) = npq$$

$$ECM(T) = \text{Sesgo}(T)^2 + \text{Var}(T) = [E(T) - p]^2 + \text{Var}(T)$$

$$ECM(T_1) = [E(T_1) - p]^2 + \text{Var}(T_1) =$$

$$= [E(x/n) - p]^2 + \text{Var}(x/n) =$$

$$= [1/n \cdot E(x) - p]^2 + \text{Var}(x/n) =$$

$$= [1/n \cdot np - p]^2 + 1/n^2 \cdot \text{Var}(x) =$$

$$= 1/n^2 \cdot npq =$$

$$= p(1-p)/n$$

$$ECM(T_2) = [E(T_2) - p]^2 + \text{Var}(T_2) =$$

$$= [E((x+1)/(n+2)) - p]^2 + \text{Var}(x/(n+2) + 1/(n+2)) =$$

$$= [1/(n+2) \cdot E(x) + 1/(n+2) - p]^2 + 1/(n+2)^2 \cdot \text{Var}(x) =$$

$$= [(np+1)/(n+2) - p]^2 + np(1-p)/(n+2)^2 =$$

$$= [(np+1-pn-2p)/(n+2)]^2 + np(1-p)/(n+2)^2 =$$

$$= (1-2p)^2/(n+2)^2 + np(1-p)/(n+2)^2 =$$

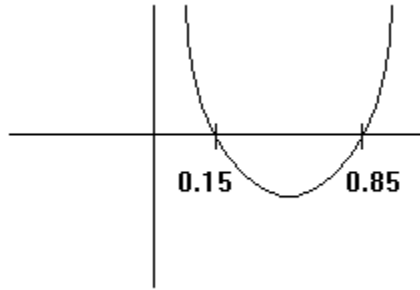
$$= [(1-2p)^2 + np(1-p)]/(n+2)^2$$

$$\zeta \frac{p(1-p)}{n} < \frac{[(1-2p)^2 + np(1-p)]}{(n+2)^2} ?$$

$$\Leftrightarrow n(0.25 + 2p^2 - 2p) < p(1-p)$$

Analizamos as posíbeis solucións:

- caso trivial: $0.25+2p^2-2p=0 \Leftrightarrow p=0.85$ ou 0.15
no intervalo $(0.15,0.85)$ T_2 é mellor que T_1

- caso contrário: depende de n : se $n \rightarrow \infty$, T_1 é mellor que T_2

b)

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \text{ECM}(T_1) = \lim_{n \rightarrow \infty} p(1-p)/n = 0 \Rightarrow T_1 \text{ é un estimador consistente de } p$$

▪ Exercício [XII.8] Sexa x_1, x_2, x_3, x_4 unha mostra aleatoria de tamaño 4 dunha poboación de distribución expoñencial con parámetro q descoñecido.

a) Das seguintes funcións, cales son estimadores insesgados de q ?

$$T_1 = 1/6(x_1+x_2) + 1/3(x_3+x_4)$$

$$T_2 = (x_1+2x_2+3x_3+4x_4)/5$$

$$T_3 = (x_1+x_2+x_3+x_4)/4$$

b) De entre os estimadores insesgados de q , determinar cal é o que ten a varianza mais pequena.

c) Cales son as eficacias relativas dos demais estimadores insesgados con respecto ao que ten a varianza mais pequena?

a)

Distribución expoñencial:

$$P(x) = \begin{cases} e^{-\lambda x} & \text{se } x \geq 0 \\ 0 & \text{se } x < 0 \end{cases} \quad \left\{ \begin{array}{l} \\ \uparrow \\ \lambda = 1/\theta \end{array} \right. = \begin{cases} e^{-1/\theta \cdot x} & \text{se } x \geq 0 \\ 0 & \text{se } x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 1/\theta \cdot e^{-1/\theta \cdot x} & \text{se } x \geq 0 \\ 0 & \text{se } x < 0 \end{cases}$$

$$E(x) = 1/\lambda = \theta$$

$$\text{Var}(x) = 1/\lambda^2 = \theta^2$$

$$E(T_1) = E(1/6(x_1+x_2) + 1/3(x_3+x_4)) = 1/6E(x_1) + 1/6E(x_2) + 1/3E(x_3) + 1/3E(x_4) = (2/6 + 1/3) \cdot \theta = \theta \Rightarrow T_1 \text{ é un estimador insesgado.}$$

$$E(T_2) = E[(x_1+2x_2+3x_3+4x_4)/5] = (1/5+2/5+3/5+4/5) \cdot \theta = 2\theta \Rightarrow T_2 \text{ é un estimador sesgado.}$$

$$E(T_3) = E((x_1+x_2+x_3+x_4)/4) = \theta \Rightarrow T_3 \text{ é un estimador insesgado}$$

b)

$$\text{Var}(T_1) = \text{Var}\left(\frac{1}{6}(x_1+x_2) + \frac{1}{3}(x_3+x_4)\right) = \frac{1}{36}x_1 + \frac{1}{36}x_2 + \frac{1}{9}x_3 + \frac{1}{9}x_4 = \frac{15}{8} \cdot \theta^2$$

↑
 $\frac{1}{6}x_1 \dots$ son independientes porque o son os $x_i \dots$ por separado

$$\text{Var}(T_3) = \text{Var}\left(\frac{x_1+x_2+x_3+x_4}{4}\right) = \theta^2/4$$

$\text{Var}(T_1) > \text{Var}(T_3) \Rightarrow$ a varianza de T_3 é menor

c)

A eficiencia (eficácia) é a inversa do ECM. Como $\text{ECM} = \text{sesgo}^2 + \text{varianza}$ e T_1, T_3 son insesgados ($\text{sesgo} = 0$) daquela pergúntan-nos o cociente da eficacia de T_1 entre a de T_3 (menor varianza, mais eficaz):

$$\frac{\text{Efic}(T_1)}{\text{Efic}(T_3)} = \frac{1/\text{Var}(T_1)}{1/\text{Var}(T_3)} = \text{Var}(T_3)/\text{Var}(T_1) = [\theta^2/4]/[15/8 \cdot \theta^2] = 18/20 = 0.9$$

$\Rightarrow T_1$ ten o 90% de eficiencia que ten T_3